Rudevska, V. "Metodolohichni zasady vplyvu biznes-arkhitektury bankivskoho sektoru na ekonomichne zrostannia natsionalnoi ekonomiky" [Methodological Principles of the Influence of the Business Architecture of the Banking Sector on the Economic Growth of the National Economy]. *Transformatsiia natsionalnoi modeli finansovo-kredytnykh vidnosyn: vyklyky hlobalizatsii ta rehionalni aspekty*. Uzhhorod: UzhNU, 2022.

"Statystyka finansovoho sektoru" [Financial Sector Statistics]. Natsionalnyi bank Ukrainy. 2024.. https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial.

Taylor, J. B. "Discretion versus policy rules in practice". *Carnegie-Rochester conference series on public policy*, vol. 39 (1993): 195-214. DOI: https://doi.org/10.1016/0167-2231(93)90009-L

"Vnutrishnie kredytuvannia pryvatnoho sektoru bankamy (% vid VVP)" [Domestic Lending to the Private Sector by Banks (% of GDP)]. Svitovyi bank. https://data.worldbank.org/indicator/FD.AST.PRVT.GD.ZS

Zavoloka, Yu. M., Trubnik, T. Ye., and Popliuiko, Ya. V. "Efektyvnist instrumentiv monetarnoi polityky NBU v umovakh makroekonomichnoi nestabilnosti" [The Effectiveness of the NBU's Monetary Policy Instruments in Conditions of Macroeconomic Instability]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 3 (2022): 22-28. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.3.22

УДК 336.64
JEL Classification: D01; D24; D25
DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-285-292

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ*

© 2025 **ШКОЛЬНИК І. О., ЛІБОВ Е. В.**

УДК 336.64
JEL Classification: D01; D24; D25

Школьник І. О., Лібов Е. В. Транспарентність фінансової діяльності підприємств: методика оцінювання

У сучасному бізнес-середовищі транспарентність фінансової діяльності підприємств є важливим елементом корпоративного управління, оскільки сприяє формуванню позитивного інвестиційного іміджу та впливає на забезпечення фінансової стабільності підприємства. Проведений бібліометричний аналіз та сформована мапа взаємозв'язків ключових категорій виявила, що основними в контексті транспарентності фінансової діяльності підприємств є такі: корпоративне управління, фінансова звітність, інвестиції, фінансовий ринок, структура капіталу, стейкхолдери, корпоративна соціальна відповідальність, а також в останні роки додаються питання застосування цифрових технологій. За мету дослідження було поставлено удосконалення методики оцінювання транспарентності фінансової діяльності підприємств з урахуванням ключових принципів корпоративного управління. В результаті в роботі запропоновано удосконалений методичний підхід, що враховує зміни в ключових принципах корпоративного управління 2023 року та ключові вимоги і рекомендації кодексу корпоративного управління (щодо розрахунку комплексного показника відкритості та прозорості фінансової діяльності підприємств на основі використання таких показників: загальна інформація про підприємство, інформація про власників підприємства, про структуру власного капіталу, звіт ESG, звіт виконавчого органу щодо фінансового стану та результатів діяльності підприємства, основні показники операційної та фінансової діяльності, оприлюднення фінансової звітності, оприлюднення аудиторського звіту. Як критерії відкритості та транспарентності застосовані: наявність і доступність інформації, актуальність оприлюдненої інформації, регулярність оприлюднення та можливість автоматизованої обробки наведених даних.

Ключові слова: *відкритість, прозорість, корпоративне управління, фінансова звітність, стейкхолдери.*

Рис.: *1.* ***Табл.:*** *2.* ***Формул:*** *1.* ***Бібл.:*** *18.*

Школьник Інна Олександрівна *– доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансових технологій і підприємництва, Сумський державний університет (вул. Харківська, 116, Суми, 40007, Україна)*
E-mail: *y.shkolnyk@rectorat.sumdu.edu.ua*
ORCID: *https://orcid.org/0000-0002-5359-0521*
Researcher ID: *I-7368-2018*
Scopus Author ID: *https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57199329300*

Лібов Едуард Володимирович *– здобувач ступеня доктора філософії, здобувач кафедри фінансових технологій і підприємництва, Сумський державний університет (вул. Харківська, 116, Суми, 40007, Україна)*
E-mail: *libov.eduard@gmail.com*
ORCID: *https://orcid.org/0009-0001-9535-7322*

* Роботу виконано в межах НДР, що фінансується за рахунок бюджетних коштів МОН України «Цифровізація та транспарентність публічних, корпоративних та особистих фінансів: вплив на інноваційний розвиток та національну безпеку» (реєстраційний номер: 0122U000774)

UDC 336.64
JEL Classification: D01; D24; D25

Shkolnyk I. O., Libov E. V. Transparency of Financial Activities of Enterprises: The Assessment Methodology

In the modern business environment, the transparency of financial activities of enterprises is a crucial element of corporate governance, as it contributes to the formation of a positive investment image and influences the provision of financial stability of the enterprise. The conducted bibliometric analysis and the formed map of interconnections of key categories revealed that the main aspects in the context of transparency of financial activities of enterprises include: corporate governance, financial reporting, investments, financial market, capital structure, stakeholders, corporate social responsibility, and in recent years, issues related to the application of digital technologies have also been added. The aim of the research was to improve the methodology for assessing the transparency of financial activities of enterprises, taking into account the key principles of corporate governance. As a result, the work proposes an improved methodological approach that takes into account changes in the key principles of corporate governance for the year 2023 and the key requirements and recommendations of the corporate governance code (regarding the calculation of a comprehensive indicator of openness and transparency of financial activities of enterprises based on the use of such indicators: general information about the enterprise, information about the owners of the enterprise, the structure of equity, ESG report, report of the executive body on the financial condition and results of the enterprise's activities, key indicators of operational and financial activities, publication of financial statements, publication of the audit report. The criteria for openness and transparency applied are: the presence and accessibility of information, the relevance of the published information, the regularity of publication, and the possibility of automated processing of the provided data.

Keywords: *openness, transparency, corporate governance, financial reporting, stakeholders.*

Fig.: *1.* ***Tabl.:*** *2.* ***Formulae:*** *1.* ***Bibl.:*** *18.*

Shkolnyk Inna O. *– Doctor of Sciences (Economics), Professor, Professor of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship, Sumy State University (116 Kharkivska Str., Sumy, 40007, Ukraine)*
E-mail: *y.shkolnyk@rectorat.sumdu.edu.ua*
ORCID: *https://orcid.org/0000-0002-5359-0521*
Researcher ID: *I-7368-2018*
Scopus Author ID: *https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57199329300*

Libov Eduard V. *– Graduate of the degree of Doctor of Philosophy, Applicant of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship, Sumy State University (116 Kharkivska Str., Sumy, 40007, Ukraine)*
E-mail: *libov.eduard@gmail.com*
ORCID: *https://orcid.org/0009-0001-9535-7322*

Проблематика транспарентності фінансової діяльності є не новою, але з часом стає все більш актуальною. Враховуючи складність і багатошаровість структури фінансової системи України та різноманіття її суб'єктів, на наш погляд, транспарентність має досліджуватись для кожної сфери та ланки окремо. Це обумовлено тим, у який спосіб формуються фінансові потоки та які економічні агенти до них долучені. У сучасному бізнес-середовищі вона розглядається як важливий елемент корпоративного управління, який допомагає зміцнити довіру серед інвесторів, знизити фінансові ризики і підвищити ефективність роботи підприємств. Варто звернути також увагу на те, що транспарентність банківських установ є високою, порівняно з іншими суб'єктами господарювання. Це пов'язано в першу чергу з вимогами чинного законодавства України, а також вимогами, що містяться в документах Базельського комітету з банківського нагляду, зокрема Базель ІІІ. Також варто зазначити, що транспарентність у сфері публічних фінансів, особливо на загальнодержавному рівні, є достатньо високою, хоча на рівні місцевих фінансів рівень транспарентності є нерівномірним за різними громадами. Проблематика транспарентності фінансової діяльності підприємств не є новою, але, попри існуючий певний науковий доробок, який здебільшого стосується теоретичних засад і сутності транспарентності питання її оцінювання, є недостатньо розробленою і потребує подальших досліджень.

Вивчення зарубіжних результатів наукових досліджень, присвячених питанню транспарентності фінансової діяльності, здійснено шляхом проведення бібліометричного аналізу наукових публікацій, представлених в міжнародній наукометричній базі Scopus. За відповідним запитом знайдено 365 документів, найбільша кількість серед них опублікована в США (63), Китаї (57) та Великій Британії (44). Варто погодитись з визначенням Бушман Р. М., Пьотроскі Дж. Д. та Сміт А. Дж., які вважають, що транспарентність корпоративних фінансів можна визначити як рівень відкритості компанії в частині фінансової інформації, який дає змогу стейкхолдерам (інвесторам, кредиторам, регуляторам) визначити її фінансовий стан та результати діяльності. Транспарентність, на їх погляд, оцінюється за такими критеріями, як доступність, точність і своєчасність фінансової інформації, саме це дає змогу уникнути маніпуляцій та спотворень у фінансових звітах [13]. На думку Хейлі П. М. та Пеліпу К. Дж., високий рівень транспарентності є важливим інструментом забезпечення ефективного корпоративного управління, оскільки дозволяє

власникам та інвесторам ухвалювати обґрунтовані рішення щодо управління ризиками, проводити відкриту фінансову політику та підвищувати корпоративну відповідальність [17].

Для визначення категорій, які є ключовими в дослідженнях, присвячених питанням транспарентності фінансової діяльності підприємств, здійснено бібліометричний аналіз із використанням програмного забезпечення VOSviewer та побудовано мапу ключових категорій (*рис. 1*). Відповідно, виокремлено найбільш часто вживані категорії в контексті транспарентності фінансової діяльності підприємств, а саме: корпоративне управління, фінансова звітність, розкриття фінансової звітності, інвестиції, фінансовий ринок, структура капіталу, стейкхолдери, корпоративна соціальна відповідальність. Крім того, візуально можна виокремити кластер, що пов'язує транспарентність з цифровими технологіями, зокрема блокчейном, штучним інтелектом, машинним навчанням, які використовуються в наукових дослідженнях для аналізу розкриття інформації. Так, автори Стренг К. Д. та Ваджхала Н. Р. [18] застосували штучний інтелект для того, щоб зібрати дані по компаніям фінансової та страхової галузей США, які мають найбільший економічний вплив, щодо аналізу корупційних ризиків діяльності, відмивання коштів тощо. Зазначене дослідження, як і ряд інших, також продемонструвало все більш зростаюче значення при оцінці транспарентності діяльності корпоративної соціальної відповідальності.

Гао Х. зазначає, що компанії все більше повинні звітувати не тільки про фінансові результати, але й про свій вплив на навколишнє середовище та суспільство. Залучення до розкриття таких даних допомагає підвищити рівень довіри до компанії серед споживачів, партнерів і громади [16].

Івченко В. В. звертає увагу на те, що «Збільшення запитів від інвесторів та акціонерів щодо сталого розвитку корпоративних структур вплинуло на розширення рамок розкриття інформації: окрім традиційної фінансової або консолідованої

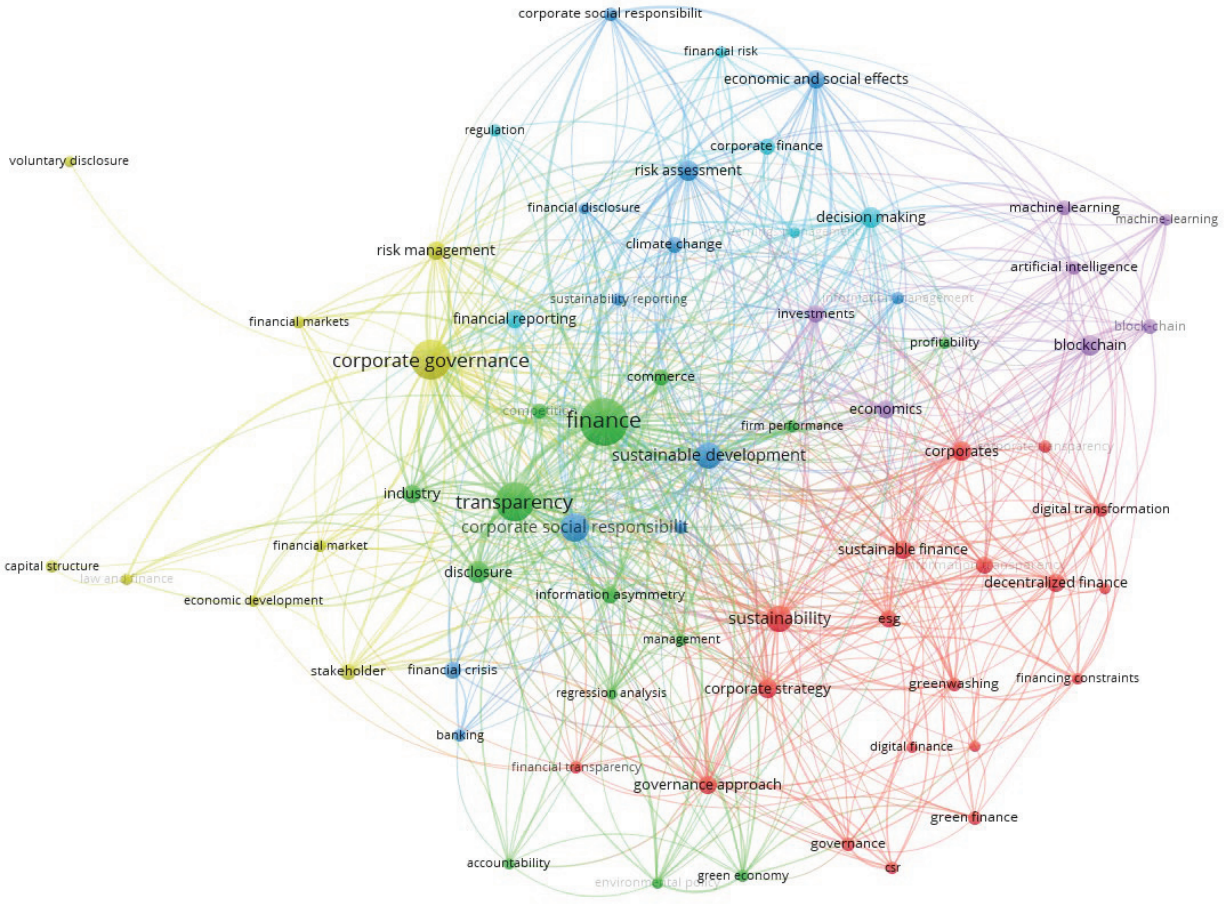

Рис. 1. Мапа взаємозв'язків ключових категорій наукових досліджень щодо транспарентності фінансової діяльності підприємств

Джерело: складено авторами на основі даних наукометричної бази Scopus

фінансової звітності, компанії почали розкривати також нефінансові показники діяльності» [6]. У роботі Халіною В. Ю. та Абєлєнцева Є. В. визначаються різні види транспарентності, зокрема, фінансова, правова, адміністративна, технологічна, соціальна, кадрова, екологічна корпоративна та партнерська, кожна з яких є «репутаційним елементом бізнес-моделі підприємства, який охоплює всі аспекти його діяльності. Спрямовується на досягнення довірчих відносин із стейкхолдерами, формування виграшної позиції і обмежується безпекою інформаційних ресурсів» [11].

У сучасних умовах важливу роль відіграє цифровізація транспарентності корпоративних фінансів, зокрема Л. Захаркіна та інші зазначають, що цифрові технології дозволяють «здійснювати ефективне управління великими обсягами даних, централізовано зберігати та керувати фінансовими даними, забезпечуючи прозорість та доступність інформації для управління та аудиту», але при цьому вони можуть «підвищувати ризики кібербезпеки, включаючи несанкціонований доступ та витік фінансових даних, що ставить під загрозу конфіденційність та цілісність корпоративної фінансової інформації» [5].

Попри численні переваги, забезпечення повної транспарентності є складним завданням, зокрема для великих корпорацій. Основними викликами є збереження конфіденційності та комерційної таємниці, а також складність обробки та надання великої кількості фінансових даних у доступній формі. Крім того, в країнах із недостатньо розвиненими правовими та регуляторними системами питання транспарентності може бути ускладнене через корупцію та недосконале управління. Так, Богуцька Л. зазначає, серед основних проблем, що спричиняють низький рівень транспарентності фінансової звітності, «відсутність єдиної методики оцінки рівня транспарентності інформації у звітності» [1]. Це питання, судячи з проведеного аналізу останніх досліджень, є майже не розробленим в Україні та вимагає пошуку підходів щодо набору показників та методів їх оцінювання для визначення рівня транспарентності фінансової діяльності підприємств. Потриваєва Н. В. та Кориновська Т. О. зазначають, що транспарентність фінансової звітності мають зовнішній та внутрішній ефекти, які зокрема проявляються у формуванні іміджу «відкритого» підприємства, підвищенні довіри ринку та інвесторів, зниженні вартості доступного залученого капіталу, підвищенні корпоративної культури» [10].

Проведений аналіз досліджень засвідчує, що автори переважно зосереджуються на теоретичних аспектах транспарентності фінансової діяльності підприємств, але не приділяють достатньо уваги методиці її оцінювання. Водночас серед вітчизняних науковців певна увага приділяється методиці визначення транспарентності діяльності банків, а саме в роботах Бусько К. А. [2], Олексіч Ж. А та Ярошиної А. П. [9]. Що ж до методики оцінювання транспарентності фінансової діяльності підприємств, то в роботі Зайцевої А. С. пропонується оцінювати рівень транспарентності розвитку підприємства в цілому з використанням функції Харрінгтона [4]. Калабухова С. та Токарева Т. пропонують методику оцінки транспарентності фінансової звітності компанії у частині правдивості подання облікової інформації [7]. У дисертації Дзюби В. В. запропоновано методику оцінювання транспарентності фінансової діяльності нефінансових корпорацій, яка є дещо спрощеною, але дозволяє в узагальненому вигляді визначити рівень фінансової транспарентності нефінансових корпорацій [3]. Крім того, в роботі Школьник І. О. та Дзюби В. В. проводиться аналіз відповідності вітчизняного документа «Кодекс корпоративного управління: Ключові вимоги і рекомендації» [8] Принципам корпоративного управління країн ОЄСР в редакції 2015 р. [14] та зроблено висновок про їх змістовну відповідність, а також щодо того, що вимоги до транспарентності діяльності підприємств здебільшого носять «рекомендаційний характер та не спонукають вітчизняні підприємства до розкриття стану їх фінансової діяльності» [12].

Метою статті є удосконалення методики оцінювання транспарентності фінансової діяльності підприємств з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду, а також ключових принципів корпоративного управління.

У вересні 2023 року G20 було прийнято нові принципи корпоративного управління [15], які, на відміну від версії 2015 року [14], суттєво розширили та додали нових акцентів. Перш за все, варто зазначити зміну в ключових принципах, зокрема у версії 2015 року окремо виділяли роль стейкхолдерів у корпоративному управлінні, натомість у версії 2023 року цей принцип як ключовий не виокремлено, а з'явився окремий принцип, присвячений сталості та стійкості. В цілому ж останню версію вирізняє: по-перше, фокусування на зростанні ролі екологічних, соціальних та управлінських чинників, зокрема необхідність впровадження зазначених чинників як в стратегічні документи, так і в процеси оперативного менеджменту, що підкреслює зростаюче значення цілей сталого розвитку та відповідального інвестування; по-друге, врахування впливу диджиталізації на корпоративне управління, особливо забезпечення кібербезпеки

та управління даними; по-третє, врахування прав не лише акціонерів, а і більше уваги щодо інтересів співробітників, клієнтів та співпраці з громадами; по-четверте, впровадження більш ефективних систем управління ризиками; по-п'яте, зроблені акценти щодо необхідності розкриття інформації про структуру власності, структуру капіталу, політики винагороди керівництва компанії, а також ризики, що може сприяти зростанню довіри з боку не лише інвесторів, а і інших стейкхолдерів. Варто зазначити, що ключовий принцип розкриття інформації та прозорості суттєво розширився змістовно, на відміну від попередньої версії.

Для оцінювання транспарентності фінансової діяльності важливо визначити перелік суттєвих критеріїв, які б оцінювали прозорість і доступність донесення інформації до всіх стейкхолдерів, при цьому важливо дотримуватись таких принципів, як: своєчасність розкриття всіх суттєвих подій між регулярною звітністю; донесення інформації до всіх акціонерів з метою уникнення асиметрії інформації; має бути ефективною та не формувати надмірні адміністративні витрати; забезпечувати захист комерційної таємниці та не формувати ризики втрати конкурентоспроможності; це має бути суттєва інформація (інформація упущення або виправлення якої може вплинути на оцінювання інвесторами вартості підприємства, або інформація, яку відповідальний інвестор вважатиме важливою для прийняття інвестиційного рішення чи голосування.

Враховуючи викладене вище пропонуємо методику розрахунку комплексного показника відкритості та прозорості фінансової діяльності підприємств (DT_{fa}), що, на відміну від існуючих підходів, враховує зміни в ключових принципах корпоративного управління 2023 року та ключові вимоги і рекомендації кодексу корпоративного управління (*табл. 1*).

Зокрема, пропонуються такі показники: загальна інформація про підприємство, інформація про власників підприємства, про структуру власного капіталу, звіт ESG, звіт виконавчого органу щодо фінансового стану та результатів діяльності підприємства, основні показники операційної та фінансової діяльності, оприлюднення фінансової звітності, оприлюднення аудиторського звіту. Кожен із наведених показників має свою питому вагу (обумовлену суттєвістю показника для розрахунку) при визначенні комплексного показника, а також набір критеріїв відкритості та транспарентності: наявність та доступність інформації, актуальність оприлюдненої інформації, регулярність оприлюднення та можливість автоматизованої обробки наведених даних.

Таблиця 1

Показники транспарентності та критерії їх оцінювання

Критерії транспарентності / Показники транспарентності та їх питома вага	Наявність та доступність інформації	Актуальність	Регулярність оприлюднення звіту	Обробка інформації
Загальна інформація про підприємство, k_g (0,1)	+	-	-	-
Інформація про власників, k_{sh} (0,05)	+	-	-	-
Інформація про структуру власного капіталу, k_{cs} (0,05)	+	-	-	-
Звіт ESG, k_{esg} (0,15)	+	+	+	+
Звіт виконавчого органу щодо розгляду та аналізу фінансового стану та результатів діяльності підприємства, k_{ebr} (0,1)	+	+	+	+
Базові показники операційної і фінансової діяльності, k_{ofi} (0,1)	+	+	+	+
Фінансові звіти, k_{fs} (0,3)	+	+	+	+
Аудиторський звіт, k_{ar} (0,15)	+	+	+	-

Джерело: складено авторами.

Попри те, що звіт ESG є елементом нефінансової звітності, він має вплив на прийняття рішень відповідальними інвесторами, кредиторами та іншими ключовими стейкхолдерами ESG розшифровується як екологічне, соціальне та корпоративне управління (Environmental, Social, and Corporate Governance, ESG), а отже, на наш погляд, має бути також врахований при оцінюванні відкритості та прозорості фінансової діяльності.

Це також важливо з точки зору зростання ролі зеленого фінансування в розвитку будь-якого підприємства.

Своєю чергою, кожен із критеріїв, за яким відбувається оцінювання, має свої характеристики щодо стану подання інформації та їх бальну оцінку (*табл. 2*). Бали розподілені з мінімальним кроком в 0,5.

Стосовно критерію «обробка інформації» зазначимо, що він передбачає, що та чи інша інформація може бути представлена в різних форматах, із яких: 1) у форматі відкритих даних, які можуть бути автоматично оброблені у вигляді структурованих даних (xlsx, ods, csv – табличні; xml та JSON – ієрархічні, DOC, DOCX, ODT, TXT, pdf (не сканований текст) – для текстової інформації); 2) у форматі даних, які можна скопіювати або обробити (числова у форматі doxs, pdf, html, xlsx (неструктуровані дані); 3) у вигляді інформації, яка представлена не в машиночитному форматі (jpg, jpeg, png, pdf (сканований текст)

Таблиця 2

Характеристика критеріїв транспарентності та їх оцінки

Критерій транспарентності	Стан подання інформації	Бал
Наявність та доступність інформації / звіту	Є у вільному доступі	1
	Можна отримати за умови авторизації	0,5
	Повністю відсутня	0
Актуальність	Звіт за крайній звітний період оприлюднений	1
	Звіт за крайній звітний період не оприлюднений	0
Регулярність оприлюднення	Оприлюднений за крайній звітний період	1
	Не оприлюднений за крайній звітний період	0,5
	Не оприлюднюються	0
Обробка інформації	У форматі відкритих даних	1
	У форматі даних, які можна скопіювати та обробити	0,5
	У форматі, що не можна скопіювати	0

Джерело: складено авторами.

Розрахунок комплексного показника відкритості та прозорості фінансової діяльності підприємств пропонується здійснювати за формулою:

$$TD_{fa} = 0{,}1\ k_g + 0{,}05\ k_{sh} + 0{,}05\ k_{cs} + 0{,}15\ k_{esg} + \\ + 0{,}1\ k_{ebr} + 0{,}1\ k_{ofi} + 0{,}3\ k_{fs} + 0{,}15\ k_{ar},$$

де TD_{fa} – комплексний показник відкритості та прозорості фінансової діяльності підприємств;

k_g – коефіцієнт прозорості загальної інформації про підприємство;

k_{sh} – коефіцієнт прозорості інформації про власників;

k_{cs} – коефіцієнт прозорості інформації про структуру власного капіталу;

k_{esg} – коефіцієнт відкритості звіту ESG;

k_{ebr} – коефіцієнт відкритості звіту виконавчого органу щодо розгляду та аналізу фінансового стану та результатів діяльності підприємства;

k_{ofi} – коефіцієнт відкритості базових показників операційної і фінансової діяльності;

k_{fs} – коефіцієнт відкритості фінансових звітів;

k_{ar} – коефіцієнт відкритості аудиторського звіту.

Розрахунок значення коефіцієнтів k_{esg}, k_{ebr}, k_{ofi}, k_{fs}, k_{ar} здійснюється як середня арифметична проста.

Отже, запропонована методика розрахунку комплексного показника відкритості та прозорості фінансової діяльності підприємств суттєво розширює наявні підходи та враховує останні світові та вітчизняні тенденції в корпоративному управлінні, зокрема і дотримання цілей сталого розвитку.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження визначено, що в публікаціях вітчизняних і зарубіжних дослідників категорія «транспарентність фінансової діяльності підприємств» має взаємозв'язки з категоріями «фінансова звітність», «структура капіталу», «стейкхолдери», «інвестиції», «фінансовий ринок», при цьому в останні роки все більше проблематика транспарентності пов'язується із застосуванням цифрових технологій, зокрема штучним інтелектом, блокчейном, а також із зростаючою роллю машинного навчання. Це враховано при визначенні критерії оцінювання відкритості та прозорості фінансової діяльності підприємств.

Прийняті нові принципи корпоративного управління призвели до зміщення акцентів у транспарентності діяльності підприємств, в тому числі і фінансової діяльності, зокрема щодо відкритості та прозорості звітності, пов'язаної із структурою власників та власного капіталу підприємств, а також передбачають врахування цілей сталого розвитку, які дедалі більше визначають інвестиційну привабливість і впливають на забезпечення фінансової стабільності підприємств.

Зазначені зміни враховані в запропонованій методиці, яка дозволяє визначити комплексний показник, за яким можна буде порівнювати прозорість і відкритість фінансової діяльності підприємства. У подальших дослідженнях на основі запропонованої методики будуть проведені розрахунки рівня транспарентності для вибірки підприємств реального сектора економіки. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Богуцька Л. Реалізація принципів транспарентності суб'єктами господарювання. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. № 4. С. 149–158.
2. Бусько К. А. Методичні підходи до оцінки транспарентності ризиків діяльності банків. *Економіка: реалії часу.* 2016. № 1 (23). С. 88–98.
3. Дзюба В. В. Формування капіталу корпоративних підприємств в умовах розбалансованості фінансового ринку : дис. ... д-ра філософії : 072. Суми, 2023. 255 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/93587
4. Зайцева А. С. Діагностика рівня транспарентності розвитку підприємств в умовах інвестиційної активності економічного середовища: методичний аспект. *Проблеми економіки*. 2023. № 3 (57). С. 180–186.
5. Захаркіна Л., Бойко А., Небаба Н., Чумаченко О., Шевченко В. Цифрові технології в системі забезпечення транспарентності корпоративних фінансів. *Herald of khmelnytskyi national university. Economic sciences*. 2023. № 320 (4). С. 298–304. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-320-4-44
6. Івченко В. В. Транспарентність звітної інформації як запорука сталого розвитку корпоративних структур. *Бізнес Інформ*. 2017. № 5. С. 184–190.
7. Калабухова С., Токарева Т. Транспарентність облікової інформації. *Економічний аналіз.* 2022. № 4 (32). С. 186–197.
8. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації. Затверджено Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку від 12 бер. 2020 р. URL: https://bit.ly/3tyKBOJ
9. Олексіч Ж. А., Ярошина А. П. Методика розрахунку інтегрального показника транспарентності банків України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Економічна»*. 2023. № 104. С. 31–36. DOI: https://doi.org/10.26565/2311-2379-2023-104-04
10. Потриваєва Н. В., Кореновська Т. О. Транспарентність як забезпечення повноти висвітлення інформації у фінансовій звітності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 3. URL: http://global-national.in.ua/issue-8-2015/16-vipusk-8-listopad-2015-r/1622-potrivaeva-n-v-korenovska-t-o-transparentnist-yak-zabezpechennya-povnoti-visvitlennya-informatsiji-u-finansovij-zvitnosti
11. Халіна В. Ю., Абєлєнцев Є. В. Транспарентність діяльності підприємства як елемент нової бізнес-моделі. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2023. № 16. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2057-2023-16-9256
12. Школьник І., Дзюба В. Транспарентність фінансової діяльності корпоративних підприємств. *Економіка та суспільство.* 2023. № 55. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-36
13. Bushman R. M., Piotroski J. D., Smith A. J. What Determines Corporate Transparency? *Journal of Accounting Research*. 2004. No. 42 (2). P. 207–252.
14. G20/OECD Principles of Corporate Governance. Paris. OECD Publishing, 2015. URL: https://bit.ly/3S4vGG7
15. G20/OECD Principles of Corporate Governance. Paris. OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/ed750b30-en
16. Gao X. Corporate social responsibility and financial transparency: The role of voluntary disclosure. *Corporate Governance: An International Review*. 2011. No. 19 (2). P. 111–128.
17. Healy P. M., Palepu K. G. Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature. *Journal of Accounting and Economics*. 2001. No. 31 (1-3). P. 405–440.

18. Strang K. D., Vajjhala N. R. Evaluating the Anti-Corruption Factor in Environmental, Social, and Governance Indices by Sampling Large Financial Asset Management Firms. *Sustainability (Switzerland)*. 2024. Vol. 16 (23). DOI: 10.3390/su162310240

REFERENCES

Bohutska, L. "Realizatsiia pryntsypiv transparentnosti subiektamy hospodariuvannia" [Implementation of Transparency Principles by Business Entities]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 4 (2017): 149-158.

Bushman, R. M., Piotroski, J. D., and Smith, A. J. "What Determines Corporate Transparency?" *Journal of Accounting Research*, no. 42(2) (2004): 207-252.

Busko, K. A. "Metodychni pidkhody do otsinky transparentnosti ryzykiv diialnosti bankiv" [Methodological Approaches to Assessing the Transparency of Bank Risk Activities]. *Ekonomika: realii chasu*, no. 1(23) (2016): 88-98.

Dziuba, V. V. "Formuvannia kapitalu korporatyvnykh pidpryiemstv v umovakh rozbalansovanosti finansovoho rynku" [Capital Formation of Corporate Enterprises in Conditions of Financial Market Imbalance]. https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/93587

"G20/OECD Principles of Corporate Governance". Paris. OECD Publishing, 2015. https://bit.ly/3S4vGG7

G20/OECD Principles of Corporate Governance. Paris: OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/ed750b30-en

Gao, X. "Corporate social responsibility and financial transparency: The role of voluntary disclosure". *Corporate Governance: An International Review*, no. 19(2) (2011): 111-128.

Healy, P. M., and Palepu, K. G. "Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature". *Journal of Accounting and Economics*, no. 31(1-3) (2001): 405-440.

Ivchenko, V. V. "Transparentnist zvitnoi informatsii iak zaporuka staloho rozvytku korporatyvnykh struktur" [Transparency of Reporting Information as a Guarantee of Sustainable Development of Corporate Structures]. *Biznes Inform*, no. 5 (2017): 184-190.

Kalabukhova, S., and Tokareva, T. "Transparentnist oblikovoi informatsii" [Transparency of Accounting Information]. *Ekonomichnyi analiz*, no. 4(32) (2022): 186-197.

Khalina, V. Yu., and Abielientsev, Ye. V. "Transparentnist diialnosti pidpryiemstva yak element novoi biznes-modeli" [Transparency of Enterprise Activities as an Element of a new Business Model]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka»*, no. 16 (2023). DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2057-2023-16-9256

[Legal Act of Ukraine] (2020). https://bit.ly/3tyKBOJ

Oleksich, Zh. A., and Yaroshyna, A. P. "Metodyka rozrakhunku intehralnoho pokaznyka transparentnosti bankiv Ukrainy" [Methodology for Calculating the Integral Transparency Indicator of Ukrainian Banks]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriia «Ekonomichna»*, no. 104 (2023): 31-36. DOI: https://doi.org/10.26565/2311-2379-2023-104-04

Potryvaieva, N. V., and Korenovska, T. O. "Transparentnist yak zabezpechennia povnoty vysvitlennia informatsii u finansovii zvitnosti" [Transparency as Ensuring Completeness of Information Disclosure in Financial Reporting]. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. 2015. http://global-national.in.ua/issue-8-2015/16-vipusk-8-listopad-2015-r/1622-potrivaeva-n-v-korenovska-t-o-transparentnist-yak-zabezpechennya-povnoti-visvitlennya-informatsiji-u-finansovij-zvitnosti

Shkolnyk, I., and Dziuba, V. "Transparentnist finansovoi diialnosti korporatyvnykh pidpryiemstv" [Transparency of Financial Activities of Corporate Enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 55 (2023). DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-36

Strang, K. D., and Vajjhala, N. R. "Evaluating the Anti-Corruption Factor in Environmental, Social, and Governance Indices by Sampling Large Financial Asset Management Firms". *Sustainability (Switzerland)*, vol. 16 (23) (2024). DOI: 10.3390/su162310240

Zaitseva, A. S. "Diahnostyka rivnia transparentnosti rozvytku pidpryiemstv v umovakh investytsiinoi aktyvnosti ekonomichnoho seredovyshcha: metodychnyi aspekt" [Diagnostics of the Level of Transparency of Enterprise Development in the Conditions of Investment Activity of the Economic Environment: Methodological Aspect]. *Problemy ekonomiky*, no. 3(57) (2023): 180-186.

Zakharkina, L. et al. "Tsyfrovi tekhnolohii v systemi zabezpechennia transparentnosti korporatyvnykh finansiv" [Digital Technologies in the System of Ensuring Transparency of Corporate Finances]. *Herald of khmelnytskyi national university. Economic sciences*, no. 320(4) (2023): 298-304. DOI:https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-320-4-44